

BEREDSKAPSPLAN

GENERELL DEL, PLAKAT 1

FOR INNLANDET BONDELAG

BONDELAGETS ROLLE VED KRISER/HENDELSER

- Ansatte og tillitsvalgte har et individuelt ansvar for å melde fra om saker som kan utvikle seg til en krise. Sakene skal meldes fra til organisasjonssjef, fylkesleder eller deres stedfortreder.
- Fylkesleder og organisasjonssjef avgjør raskt om saken kan defineres som krise.
- Avklar hvilken myndighet som "eier" krisen.
- Tilgjengelig på telefon, tilgjengelig til å kunne bistå.
- Kontakt med og om nødvendig bistå myndighet.
- Bistå og ta vare på personer som står midt i hendelsen. Vurdere om det skal sendes en representant til stedet.
- Avklar mediekontakt, avklar budskap til media.
- Holde kontaktliste organisasjoner og lokallagsledere oppdatert.

www.tryggesammen.no

VIKTIGE TELEFONNUMMER/E-POST:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulans: 113
Legevakt: 116117

Politiet i Innlandet: 02800/62 53 90 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

Rovvilt vakttelefon: 97 02 98 40

NLR-HMS, Innlandet: 62 55 02 50

KRISEORGANISERING INNLANDET BONDELAG

Håndteringsteam	Stedfortreder
Astrid Simengård, konst. organisasjonssjef astrid.simengard@bondelaget.no no 97003684	Ola Råbøl, seniorrådgiver ola.rabol@bondelaget.no 95174046
Elisabeth Gjems, fylkesleder elisabeth@ottershagen.no 97976033	Bjørn Olav Søndrol, nestleder bjornolav81@outlook.com 99690783
Hvis hendelsen involverer husdyr: Nortura	03070

Norges Bondelag: 22 05 45 00

Pressesjef i NB Guri Wormdahl: 93 43 42 00

Avdelingssjef i KMO Elin Røed: 92 81 83 33

Generalsekretær i NB Sigrid Hjørnegård: 975 08 901

BEREDSKAPSPLAN FOR INNLANDET BONDELAG

BRANN, PLAKAT 2

BONDELAGETS ROLLE VED BRANN

Den som oppdager brannen, varsler nødetat: 110

Fylkeskontoret:

- Når vi hører om brann/får beskjed om brann (gårdsbrann, skogbrann, storbrann): Sjekk hvem det gjelder og om de har fått nødvendig hjelp og bistand. Kontakt lokallagsleder.

Lokallaget:

- Bistå brannvesenet (tankvogner med vann, evakuering av dyr) ved behov. Brannvesenet har ledelsen når de kommer til stedet.
- Bistå og støtt bonden, ta barn/familien i hus/unna situasjonen.
- Bistå evt med dugnadshjelp/organisering av dugnad etter brannen.
- Ta kontakt etter litt tid og hør hvordan det går.

Les mer om branner i landbruket: <http://www.tryggesammen.no/brann/>

Les mer om beredskap i landbruket: www.tryggesammen.no

VIKTIGE TELEFONNUMMER

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117
Innlandet Bondelag: 61 05 18 00/95 17 40 46
Politiet i Innlandet: 02800/62 53 90 00
Mattilsynet: 22 40 00 00
Veterinærvakt: Se den enkelte kommunes nettside
Forsikringsselskap: Gjensidige tlf. 91503100
Landkreditt Forsikring tlf. 23 00 08 00

FOREBYGGE BRANN/HMS-TILTAK

- El-tilsyn med termografering
- Kontroll brannvarslingsanlegg
- Oversiktskart brannsløkkingsutstyr
- Rømningsplan/kart fjøs og bolig
- Brannløper og brannvegger
- Tenk brann sikkerhet ved bruk av utstyr
- Rydding, vasking, fjerning av støv
- Jevnlige brannøvelser rømning og brannsløkkingsutstyr
- Kontroller brannsløkkingsutstyr jevnlig

BEREDSKAPSPLAN FOR INNLANDET BONDELAG

ULYKKER, PLAKAT 3

BONDELAGETS ROLLE VED ULYKKER

Den som kommer først til ulykkesstedet, varsler nødvendig nødetat.

Fylkeskontoret:

- Når hører om ulykke/får beskjed om ulykke (traktor/redskap-ulykke, dødfall/skade ved håndtering av dyr, fallulykke, gjødselgass.): Sjekk hvem det gjelder og om bonden/familien har fått nødvendig hjelp og bistand. Kontakt lokallagsleder.

Lokallaget:

- Bistå familien, samtale, hjelp til å søke hjelp.
- Bistå til å skaffe nødvendig hjelp til å stelle dyr.
- Organiser dugnad/arbeidshjelp til forestående arbeid på gården (onnearbeid).

Les mer om ulykker i landbruket: <http://www.tryggeresammen.no/brann/>

Les mer om beredskap i landbruket: www.tryggeresammen.no

VIKTIGE TELEFONNUMMER/E-POST:

Brann: 110

Politi: 112

Ambulanse: 113

Legevakt: 116117

Innlandet Bondelag: 61 05 18 00/95 17 40 46

Politiet i Innlandet: 02800/62 53 90 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

Veterinærvakt: Se den enkelte kommunes nettside

Forsikringselskap: Gjensidige tlf. 91503100

Landkreditt Forsikring tlf. 23 00 08 00

FOREBYGGE ULYKKER/HMS-TILTAK

- Jevnlige vernerunder på bygninger og utstyr.
- Sjekk utstyr jevnlig, utfør nødvendige reparasjoner /HMS-tiltak.
- Sikre bygninger, utfør nødvendige reparasjoner/ HMS-tiltak.
- Bruk verneutstyr/sikkerhetsutstyr når det er nødvendig.
- Vær alltid to hvis gjødselgass/silogass kan oppstå.
- Vær alltid to når dyr skal flyttes/håndteres.
- Unngå stress (start arbeidet i tide)
- Sikringsradio ved skogsarbeid.

BEREDSKAPSPLAN FOR INNLANDET BONDELAG

DYRETRAGEDIER, PSYKISK HELSE, PLAKAT 4

BONDELAGETS ROLLE VED DYRETRAGEDIER

Den som oppdager dyretragedier, varsler Mattilsynet:
Politi kobles inn om nødvendig fra Mattilsynet.

Bondelaget skal være til hjelp og støtte for bonden.

Fylkeskontoret:

- Kontakt med Mattilsynet, bistå Mattilsynet.
- Kontakt med lokallagsleder.

Lokallaget:

- Kontakt Mattilsynet og evt organisasjonssjefen (fylkeskontoret) hvis bekymring
- Bistå Mattilsynet. Aktuelle oppgaver kan være å skaffe fjøs, fôr eller opprydding.

Les mer om psykisk helse i landbruket: <http://godtbondeveit.no/om-prosjektet/>

Les mer om beredskap i landbruket: www.tryggesammen.no

VIKTIGE TELEFONNUMMERE:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117
Innlandet Bondelag: 61 05 18 00/95 17 40 46
Politiet i Innlandet: 02800/62 53 90 00
Mattilsynet: 22 40 00 00
Veterinærvakt: Hver enkelt kommune har sin ordning. Se derfor på kommunens nettside for info.

FOREBYGGE DYRETRAGEDIER/HMS-TILTAK

- Åpenhet om og respekt for psykisk helse.
- Kunnskap om psykisk helse. Medlemsmøter med psykisk helse og dyretragedier som tema.
- Trygge møter i bondelaget – ingen skal møtes med hånlig og respektløse kommentarer.
- Søk noen å snakke med – søk hjelp i tide.
- Bli en god samtalepartner:
<http://www.tryggesammen.no/medmenneske/>
- Her kan jeg få hjelp hvis jeg sliter:
 - Legevakt
 - Kommunens psykiatriske helsetjeneste
 - NLR-HMS:
<http://www.lhms.no/medlemstilbud/krise>
 - <http://godtbondeveit.no/om-prosjektet/>

BEREDSKAPSPLAN FOR INNLANDET BONDELAG

SMITTSOMME DYRESYKDOMMER, PLAKAT 5

INKL. LA-MRSA

BONDELAGETS ROLLE VED SMITTSOMME DYRESYKDOMMER

Fylkeskontoret:

- Organisasjonssjef får som regel varsel via Norges Bondelag. Avklarer raskt hvem som gjør hva av ansatte og evt tillitsvalgte. Involverer lokallagsledere der det blir nødvendig.
- Kontakter Mattilsynet og avklarer videre arbeid og oppgaver.
- Loggføre henvendelser og oppgaver.
- Bistå Mattilsynets krisestab, være tilgjengelig, delta på møter.
- Aktuelle oppgaver kan være å sørge for forsyninger til folk og dyr, kontakt med berørt(e) bønder, evt mediekontakt.
- Ta kontakt med berørte bønder i ettertid av hendelsen for å høre hvordan det går.

LA-MRSA veileder fra Norges Bondelag: Kontakt fylkeskontoret

Les mer om smittsomme dyresykdommer:

http://www.mattilsynet.no/dyr_og_dyrehold/dyrehelse/dyresykdommer/

Les mer om beredskap i landbruket: www.tryggeresammen.no

VIKTIGE TELEFONNUMMER

Brann: 110

Politi: 112

Ambulanse: 113

Legevakt: 116117

Innlandet Bondelag: 61 05 18 00/95 17 40 46

Politiet i Innlandet: 02800/62 53 90 00

Mattilsynet: 22 40 00 00

Veterinærvakt: Hver enkelt kommune har sine ordninger. Se derfor kommunens nettside for info.

FOREBYGGE SMITTE/HMS-TILTAK

- Kunnskap om smitte og smitteforebygging.
- 48-/72-timers-regelen ved utenlandsbesøk.
- Smitteslusing i driftsbygning.
- Smittevernplan som sikrer godt smittevern i dyreholdet.
- KSL/helseattest livdyr. Smitteslusing livdyrtransport.
- Smitteslusing dyretransport til slakt.
- Fjørfe: Alt inn-alt ut-prinsippet.
- LA-MRSA test arbeidshjelp (og seg selv hvis situasjon med helsehjelp i utlandet) for MRSA.

BEREDSKAPSPLAN FOR INNLANDET BONDELAG

NATURKATASTROFER (flom, tørke, uvær, ras), PLAKAT 6

BONDELAGETS ROLLE VED NATURKATASTROFER:

Fylkeskontoret:

- Organisere bistand til nødetat hvis det er ønsket.
- Vurdere å sende en representant til stedet.
- Dokumentasjon – bilder av skader hvis hensiktsmessig.
- Organisere arbeid med å sikre/skaffe fôr (jfr halmberging 2018)

Lokallaget:

- Bistand til nødetat hvis ønsket. Det kan være vannpumping, evakuering av husdyr, evakuering av folk.
- Organisere varmetue, mat, drikke hvis behov.
- Bistå med fjøs til evakuerte dyr.

Les mer uvær: <http://www.tryggesammen.no/uvær/>

Les mer om flom: <http://www.tryggesammen.no/flom/>

VIKTIGE TELEFONNUMMER:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117
Innlandet Bondelag: 61 05 18 00/95 17 40 46
Politiet i Innlandet: 02800/62 53 90 00
Mattilsynet: 22 40 00 00
Veterinærvakt: Se kommunenes nettside for info.
Forsikringselskap: Gjensidige tlf. 91503100
Landkreditt Forsikring tlf. 23 00 08 00

FOREBYGGE SKADER VED NATURKATASTROFER/HMS-TILTAK:

- Sikre bygninger
- Flomsikker lagring av fôr
- Følge anbefalinger fra myndigheter/værvarsling
- Beredskap for vannmangel

BEREDSKAPSPLAN FOR INNLANDET BONDELAG

ROVDYRANGREP, PLAKAT 7

BONDELAGETS ROLLE VED ROVDYRANGREP

Innlandet Bondelag arbeider politisk for å få ned rovdyrtrykket i Norge. Vi har et rovviltforlik med en todelt målsetting. Dvs forvaltninga deles i soner med prioriterte beiteområder og prioriterte yngleområder (forvaltningsområder) for rovdyr.

Innlandet Bondelag har på sin hjemmeside samlet informasjon om rovdyr og beitenæringa:

<https://www.bondelaget.no/rovdyr/category7734.html>

Ta kontakt med bondelaget når du føler frustrasjon, maktesløshet og psykisk press på grunn av rovdyrangrep.

VIKTIGE TELEFONNUMMER:

Rovvilt vakttelefon: 970 29 840

Statsforvalteren i Innlandet: Ståle Sørensen

Tlf: 62 55 11 70 / 482 14 420

Rovviltkontakter i SNO:

<https://www.miljodirektoratet.no/om-oss/miljodirektoratets-organisasjon/statens-naturopsyn/kontakt-statens-naturopsyn/>

Innlandet Bondelag: 61 05 18 00/95 17 40 46

Politiet i Innlandet: 02800/62 53 90 00

FOREBYGGENDE OG KONFLIKTDEMPENDE TILTAK

- Dialogmøter næring og forvaltning, kunnskap om rovdyr og beitedyr
- Prosjekter som gir økt kunnskap om rovdyrangrep og beitedyr
- Elektronisk gjeting av rovdyr og beitedyr
- Forvaltningsplan store rovdyr

BEREDSKAPSPLAN FOR INNLANDET BONDELAG,

ÅPEN GÅRD, ARRANGEMENT, TURER, PLAKAT 8

BONDELAGETS ROLLE

- Hvis alvorlig skade/ulykke oppstår på Åpen Gård eller andre arrangement i regi av bondelaget, skal organisasjonssjefen kontaktes.
- Åpen Gård-arrangører skal ha en HMS-gjennomgang av gården og vurdere risikoer. Nødvendige sikkerhetstiltak skal iverksettes.
- Deltagerlister med kontaktinformasjon til pårørende ved turer.
- Ta hensyn til 48-/72-timers-regelen ved utenlandsturer og gårdsbesøk.
- Påse at nødvendig smittevernsutstyr brukes ved gårdsbesøk.

Les mer om Åpen Gård på:

<https://www.bondelaget.no/apen-gard-for-arrangorer/category8124.html>

VIKTIGE TELEFONNUMMER/E-POST:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117
Innlandet Bondelag: 61 05 18 00/95 17 40 46
Politiet i Innlandet: 02800 / 62 53 90 00
Mattilsynet: 22 40 00 00
Veterinærvakt: Hver enkelt kommune har sine ordninger. Se kommunene nettside for info.

HMS-TILTAK

- HMS-gjennomgang av gården hvor Åpen Gård skal arrangeres. Sikre gården med tanke på fallulykker, klemulykker, drukningsulykker, smitte, dyrs adferd, matsikkerhet og farer ved bruk av redskap/utstyr.
- Gjennomgå risiko (HMS, mathåndtering, aktiviteter, muligheter for at skader kan oppstå).
- Sørge for beredskap ut fra risikogjennomgang (nok med førstehjelpsutstyr eller bør det være et samarbeid med f.eks Røde Kors?).
- 48-/72-timers-regelen.
- Bruk håndboka for Åpen Gård-arrangører.

BEREDSKAPSPLAN FOR INNLANDET BONDELAG

ATOMULYKKER OG ANDRE NASJONALE/INTERNASJONALE KRISER/HENDELSER, PLAKAT 9

BONDELAGETS ROLLE VED

Atomulykker:

- **Fylkesleddet sørger for organisering og inkluderer nødvendige lokallag:**
- Bistå med å berge avlinger etter instruks fra krisestab hos Mattilsynet. (Innhøsting eller tildekking). Lokalt sørge for at traktorer og redskaper gjøres tilgjengelige i områder som må høstes eller tildekkes innen tidsfrister.
- Bistå å redde (tildekking) vannkilder etter instruks fra krisestab hos myndighet/Mattilsynet.
- Bistå og få dyr under tak/inn fra beiter etter instruks fra krisestab hos myndighet/Mattilsynet.
- Gjennomføre nedføringstiltak i områder der det kreves.

Andre kriser/hendelser:

- **Gjennomføre nødvendige tiltak ut fra ordre fra stat eller Norges Bondelag.**

VIKTIGE TELEFONNUMMER/E-POST:

Brann: 110
Politi: 112
Ambulanse: 113
Legevakt: 116117
Innlandet Bondelag: 61 05 18 00/95 17 40 46
Politiet i Innlandet: 02800/62 53 90 00
Mattilsynet: 22 40 00 00
Statens Strålevern: 67 16 25 00
Veterinærvakt: Hver enkelt kommune har sine ordninger. Se kommunens nettside for info.

FORBEREDELSE

- Oppdatert kontaktliste (bruks)medlemmer.
- Oversikt over korntreskere, traktorer, kornhengere.
- Les mer på www.tryggesammen.no
- Les mer på <http://www.nrpa.no/>